

sum samráðdast við starvsmannafelagið um nýggjan sáttmála, høvdu orðið undir viðgerðini.

Jákup Suni Jacobsen, sum var formaður í nevndini, legði dent á, at formaðurin í starvsmannafelagnum undir samráðingunum hevði góðtikið, at starvsfólkini fóru onga lön at fáa, avgjördu tey at fremja arbeiðssteðg.

Sofus Sivertsen segði, at arbeiðssteðgurin varð framdur, tí samráðingarnar vardu so leingi og einki kom burtúrur. Ein loysn kundi verið fingin nógv skjótari — eftir einum degi, helt Sofus Sivertsen.

Heðin Mortensen legði dent á, at samtykti býráðið at lata starvs- og tænastráðingunum lön fyrri verkfallstíðina, so skuldi ein tilik samtykt eisini umfata ar-

beidsmenn og handverkarar hjá kommununi.

Finnur Johansen váttaði, at tað undir samráðingunum varð tikið uppáttur fleiri ferðir, at eingin lön skuldi gjaldast, um

arbeiðssteðgur varð settur í verk.

Hann helt, at kennir starvsmannafelagið seg illa haggreitt av kommununi, kann tað stevna býráðnum.

Málið um meinigheitshúsið aftur í býráðnum: Leitaði í norskari lóg um Sofus Sivertsen var inhabilur

Tórshavnar býráð avgjört, at limurin í meinigheitshúsið, Sofus Sivertsen, er ikki inhabilur í málinum um fremjanina av makaskiftinum millum meinigheitshúsið og kommununa.

Tað er nú greitt, at Sofus Sivertsen ikki er inhabilur í málinum viðvíkjandi makaskiftinum millum Tórshavnar kommunu og meinigheitshúsið.

Við einari atkvøðu í meiriluta samtykti Tórshavnar býráð á seinasta fundi eina tilráðing frá mentunarnevndini um, at Sofus Sivertsen ikki er inhabilur í hesum máli.

Jákup Sune syndabukkur

Undir orðaskiftinum um málið upplýsti formaðurin í mentunarnevndini, Ólavur Michelsen, at tað hevur gingið illa at fingið fram makaskiftið millum kommununa og Meinigheitshúsið, tí tann eini limurin í nevndini, Jákup Suni Jacobsen, hevur noktað at viðfjort málið við teirri grund, at hann heldur Sofus

Sivertsen vera inhabilan.

— Sjálvur haldi eg Sofus Sivertsen vera habilan í málinum, men eg veit ongi onnur ráð enn at spyrja býráðið til ráðs og biðja tað taka avgerð í trætni, segði Ólavur Michelsen. Hann segði seg hava hugt í norskari lógarreglur og vegleitt seg har. Men eftir teimum reglunum var Sofus Sivertsen ikki inhabilur.

Til gjøldur

Sofus Sivertsen legði dent á, at tað ongantíð fyrr hevur verið talan um, at hann var inhabilur í málinum — heldur ikki, tá hann sjálvur atkvøddi fyrri tí seinasta makaskiftinum.

— Men tað er ein ávisur maður í mentunarnevndini, sum roynir at forða fyrri, at nakað skal henda í málinum. Hetta er tað sama sum at halda ein fyrri gjøldur, segði Sofus Sivertsen.

Kjartan Mohr visti á, at sær vitandi vóru einir 11 býráðslimir limir av fólkakirkjuni, og hann helt, at skuldi tað verða gingið so nær í spurninginum um habilitet ella ikki, so vóru nógvir teir flestu býráðslimirnir inhabilir í málinum og ikki bert Sofus Sivertsen.

— Sofus Sivertsen er valdur limur í meinigheitshúsið, og meiri er ikki hent. Sigur býráðið, at hann er inhabilur og Sofus Sivertsen fer úr býráðshöllini, so fari eg eisini, segði Kjartan Mohr.

Petur í Gong gjørdi greitt, at hann saman við Eliesar Arge fór ikki at atkvøða í málinum. Og so fór hann av fundinum, meðan viðgerðin helt fram.

Skúlaopkið avreiðast

— Her er spurningurin, um alt skúlaopkið á Frútroð skal avreiðast ella ikki.

Jákup Suni Jacobsen var avgjörður í viðmerkingum sínum og spurdi, um Sofus Sivertsen ikki var inhabilur bæði við at vera býráðslimir og limur í meinigheitshúsið, samstundis sum hann skrivaði undir tann seinasta sáttmálan um makaskifti millum meinigheitshúsið og kommununa.

— Tað er at harmast um, at tað frammanundan er hent so nógv í málinum, uttan at hava fingið greiði á spurninginum um inhabilitet hjá Sofus Sivertsen, segði Jákup Suni Jacobsen.

Tilráðingun frá mentunarnevndini fekk triggjar atkvøður fyrri og tvær imóti. Bæði javnarmennirnir í býráðnum, Leivur Johannesen og Jákup Sune Jacobsen, vóru imóti.

Hvat billar Essa sær inn!

Í einari heldur loynari politiskari oddagrein um ríkisstudning og sjálvstýri í Dagblaðnum síðsta friggjadag ger Essa Arge, sum jú bæði er býráðslimir, løgtingsmaður, yvirlækni við meira, eitt heldur marghátligt álop á hin feroyska lærarastættin. Hann skrivur nokur orð aftur og fram um ríkisstudningin niðri frá, um vansar við at varðveita sokallaðu endurgjaldsskipanina frá danska ríkinum, tí danskir arbeiðarar koma

at bløða ov dyrt í framtíðini, um hildið verður fram sum higartil (pen rossatár frá yvirlæknans síðu), og í staðin innføra sokallaðu blokustudningskipanina, í fyrstuni í fylgi Essa í ríkiligara lagi av peningi í einum frá ríkinum pr. ár til at ráða yvir, hvaðani so tann peningurin skal koma frá, og so minka um peningangjaldina so við og við, tí hokus-pokus, so fáa vit sjálvstýri í Føroyum.

Essa reksar upp teir triggjar størstu postarnar av ríkisstudninginum 1) almannamál, 53 mill., 2) skúlamál 40 mill., 3) heilsu-

mál 29 mill. Og so kemur hin geniala niðurstoðan hjá yvirlækninum, at tað er bart út ein vanlukka fyrri sjálvstýri í Føroyum, at skúlamál kom undir hesa endurgjaldsskipan frá danska ríkinum, tí tað er størsta forðing fyrri sjálvstýri í Føroyum! Undirforstaðið at hini málini ivaleyst kunnu greiðast. Grundgevingin hjá Essa er hon, at við einum so sterkum lærarastætti sum tí feroyska vørðringi at broyta hesa skipan aftur til hóskaðri feroysk viðurskipti! Vit sum starvast innan fólkaskúlan krevja alt fyrri eitt at fáa at vita frá harra rge hvat hann meinir við orðið hóskað. Eg eri ungur, giftur og havi børn og havi starvast í fólkaskúlanum sum lærari síðst í trýssunum, eg haldi at lönin hjá mær má vera tað hon er, nevniliga í grundløn fyrri t.d. fyrri juni mánað 5.246,38 kr. Hetta haldi eg so avgjört ikki er ov nógv, tá mett verður saman við aðrar stættir í samfelagnum og við starvsfelagar niðri í Danmark, sum fáa munandi meir í lön enn vit her í Føroyum; forrestin, ivaleyst heldur Essa at hansara Dansk ajourførda yvirlæknaløn er hóskað til feroysk viðurskipti! Bara ikki læraralønirnar.

Um Essa sum fyrrverandi figgjarnavndarformaður lög-

Framhald á síðu 11

Verði eg útiðystur?

Í gjár fekk eg eitt bræv frá politinum, saman við einum blað, sum eg skuldi útfylla og geva teimum aftur nú mánadagin, og sum æt »Ansøgning om opholds- og/eller arbejdstilladelser«. Eg eri úr Skotlandi, og flutti til Føroyar í summar. Tað nyttar ikki at gremja seg um at skula svara spurningum hjá myndugleikunum yvirhøvar — og vil man hava nýtiðarstat, sum roynir at gera nakað sum helst fyrri fólk, so sleppur man ikki undan eitt sindur av bureaukrati. Kortini haldi eg okkurt óhugnaligt vera í teimum spurningum, sum politiið spyr á hesum blaði. Eg vil gjarna vita, hví tað vil vita alt, sum tað spyr um — hvat svørini kunnu brúkast til.

Til dømis: hví spyrja um bæði »Nationalitet«, »Tidligere nationalitet« og »Fødeland«? Fyrsti spurningurin er kanska alt í lagi, men hví spyrja víðari? Er tað nakar partur av heiminum, politiið ikki vil hava fólk at flyta higar úr?

Hví spyrja so gjølla um »Bolitetype«, og sjálvt »Antal værelser« og »Antal beboere«?

So eru fleiri ógviliga merkiligir spurningar. »Har De boet mere end 6 måneder i andet land end hjemlandet«? Kanska í Russlandi ella Kina ...? Um foreldrin: hví spyrja um nationalitetin hjá teimum báðum? Er tað kanska, sum »Tidligere nationalitet« og »Fødeland«, fyrri at vita, um min húð er svart ella brún? Ella hvør onnur orsök er til at spyrja soverðið?

So ein rúgva av spurningum

um »ansøgerens uddannelse og tidligere beskæftigelse«, saman við »andre kvalifikationer, specialer og lign«. Hverji prógv eg havi tikið, hverji mál eg dugi — bara tey klókasti sleppa at búgva her!

Ongin hevur verið so forvitin um lívið og fortiðina hjá mær fyrr. Hví nú?

Eg fekk onki soverðið blað, tá eg fyrst kom til Føroya, fyrri trimum arum síðani. Tá var jú neyðugt at melda til kommunu og sjúkrakassan og arbeiðsmannafelag, og viðhvørt at vitja skattadeildina. Men tað var onki problem við at skilja hví soverðið bureaukrati var til — og tað vóru bara nakrir fáir og einfaldir spurningar at svara. Onki um hvussu nógvum fólk eg búið saman við ella hverji fremmand lond eg hevði vitjað.

Politiið í Føroyum er danskt. Man ikki hetta nýggja og ógviliga forvitna bureaukrati, sum nú er komið til Føroya kanska vera eitt av teimum gánum, sum Danmark hevur fingið av at gerast limur í EF — og sum hevur smoygt seg inn í Føroyum gjøgnum politiið? Um so er, hvat annað fínt kunnu feroingar gleða seg at fáa haðani frá, hóast landið skal verða uttanfyri felagsmarknaðin?

A blaðnum standa eisini spurningar, um »Ophold i Danmark siden hvornår?« og »Tidligere besøg i Danmark«. Eg havi ongantíð verið í Danmark. Nokti eg at svara hesum spurningum, verði eg so blakaður úr Føroyum?

Alistair Cochrane

Ólavur Michelsen — ívingarsamur og mátti spyrja býráðið til ráðs